

Solidarność - droga do wolności

Cele edukacyjne

a) Cele kształcenia:

- rozbudzenie zainteresowania historią Polski,
- poznanie i zrozumienie pojęć historycznych dotyczących najnowszej historii Polski
- poznanie przyczyn i okoliczności powstania NSZZ "Solidarność",
- rozumienie znaczenia nazwy związku,
- przybliżenie roli Polonii światowej w drodze do niepodległości.

b) Cele wychowawcze:

- kształtowanie poczucia tożsamości i postaw patriotycznych
- rozumienie znaczenia wolności i solidarności dla społeczeństwa.

Metody pracy

elementy wykładu, praca z tekstem źródłowym, dyskusja

Przebieg lekcji

1. Omówienie sytuacji społeczno – politycznej przed rokiem 1980

- przypomnienie uczniom jak wyglądało życie codzienne w Polsce na przełomie lat 70. i 80,
- uświadomienie deficytu wielu potrzebnych towarów, sprzedawanych w ograniczonych ilościach, przydzielanych za pomocą comiesięcznych kartek,
- uzmysłowienie braku podstawowych swobód obywatelskich jak wolność, słowa czy zrzeszania się, funkcjonowania cenzury, braku niezależnych mediów.

2. Strajki na Wybrzeżu 14-31.VIII 1980 r.

- powstanie Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego
- 21 postulatów stoczniovców

Tekst postulatów dostępny na www.wspomnieniesolidarnosci.eu

3. Lech Wałęsa – symbol Solidarności i wolnej Polski

krótki tekst biograficzny dostępny na stronie www.wspomnieniesolidarnosci.eu

4. Wybór Polaka Karola Wojtyły na papieża i symbolika tego wydarzenia dla Polski

„Jednym z najważniejszych – nie tylko dla Polski – wydarzeń z końca lat siedemdziesiątych było wybranie 16 października 1978 r. na papieża kardynała Karola Wojtyły (...) Jan Paweł II był pierwszym papieżem spoza Włoch od 400 lat. Ten wybór świadczył o dostrzeżeniu zalet osobistych arcybiskupa krakowskiego przez kolegium kardynalskie, ale był też świadectwem siły polskiego katolicyzmu, wyróżniającej Polskę, kraj rządony przez komunistów, którzy w sprawach idei, światopoglądu i moralności dotkliwie dla siebie przegrywali współzawodnictwo z Kościołem. Kościoły i organizacje wyznaniowe były w krajach komunistycznych z różną siłą prześladowane, ale w Polsce religia była wyraźnym zwycięzcą w sporze światopoglądowym z rządzącymi komunistami. Gdzie indziej zwycięska bywała obojętność.

Podczas wizyty Jana Pawła II w Polsce w czerwcu 1979 r. miliony uczestników mszy świętych i słuchaczy papieskich homilii uświadomiły sobie wspólnotę i siłę zbiorowości. Msze skupiające rzesze ludzi podczas wizyty papieża i następnie zgromadzenia w czasie strajków na Wybrzeżu latem 1980 r. miały podobny klimat jedności i siły, świadczący, że wizyta papieża wzmocniła pewność siebie ludzi tworzących wspólnotę, ukazała, że ludzie – w niezależności od komunizmu – mogą być razem, a nie tylko osobno.”

J. Karpiński, *Trzecia niepodległość. Najnowsza historia Polski*, Warszawa 2001, s. 31.

5. Hymn Solidarnosci – *Mury* Jacka Kaczmarskiego

- istota i przesłanie hymnu solidarnościowego

tekst piosenki wraz z muzyką dostępne na stronie www.wspomnieniesolidarnosci.eu

6. Działania Polonii na rzecz „Solidarności” – analiza tekstu źródłowego, dyskusja

Tekst źródłowy Marcina Frybesa „Dobre duchy” wspominający zaangażowanie Polonii i Polaków mieszkających za granicą oraz mieszkańców wielu państw w pomoc Solidarności i Polakom w kraju - dostępne na stronie www.wspomnieniesolidarnosci.eu

7. Posumowanie lekcji